

La Veu de Catalunya

5 cent.

ANY 1er. NÚM. 35

BARCELONA: DISSAPTE 4 DE FEBRER DE 1899

EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA Edició del vespre: 1 pta. al mes.
Edició del matí: 1 pta. al mes.
Paque de VINTICINCH NÚMEROS.
Anuncis, esquelas, remissions y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuorias fins a las 10 de la nit. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matí.

Anuncis del dia

Sant Andreu Corsino, bisbe y confessor, y Santa Joana de Valois, reyna
Sants de dom: Santa Catalina, verge y marta, y Santa Agata.
Quaranta hores: Confessió a la iglesia de la Mare de Deu de la Misericordia, de Terçerías (Lleida).—S'expón a dos quartes de vint del matí y se reserva a dos quartes de sis de la tarda.—Desta esborran en la mateixa iglesia.
Cort de Maria: Fa la vista a la Mare de Deu dels Dolors, en la Bonaventura, a Santa Maria del Mar.—Desta a la Mare de Deu de las Naves a Sant Joan, y a la del Sagrat Cor de Jesús, carrer de Roselló, Espanya.
La Missa d'avuy: Es de Sant Andreu Corsino, bisbe y confessor.—La de demà es de la Dominica de Sexagesima.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.^{re} E. Lozano.—3 febrer.

Hores d'observació: 8 matí a de la tarda.—Bàròmetre a 0 y al nivell del mar: 761.95.
Temperatura: Màxima: 21.7 sol; 19.2 ombra. Mínima: 6.9 reds. 4.1 cubra. Termòmetre tipo: 8.5; 14.1.
Pluja en 24 hores: 0.00.—Aigua evaporada en 24 hores: 1.00.—Grans d'humitat: 82.8; 54.9.—Vents: Direcció: NNE; NO. Velocitat per 15 m: 0.4; 0.0.—Estat del cel: Nublos Clar.—Núvols: Classes: Cúmulus.—Cantitat: 0.7, 0.1.—Observacions particulars: Nublos Montanesos.
Sortida del Sol, 7 h. 15 m.—Ponta, 5 h. 45 m.—Sortida de Lluna, 10 h. 11 m.—Ponta, 8 h. 20 m.

J. MARSANS ROF. --- Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2
Queda oberta la negociació de tots los cupóns vensuts y obligacions amortizadas dels ferrocarrils de Tarragona a Barcelona y França.

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER," DE CIMENT Y FERRO

CLAUDI DURÁN
(Societat en comandita)
Ronda Sant Antoni, 9
Teléfono en la despatx: número 1835 y en los teleros: número 993.
Aquestes construccions que per sa duració, lleugeresa y impermeabilitat no tenen rival, se recomanen molt especialment al senyors constructors y fabricants, pera substituir ab ventajia y economia los dipòsits de zinc, plom y ferro en sas diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors pera las dipòsits de gran capacitat, en substitució dels fabricats ab maçoneria y rajols destinats al abastiment d'aigua de las poblacions y pera regar los camps, emplantant ab èxit cada dia superior aquest sistema, en canonades de gran diàmetre ab diferents presions, pera conduccions y canalizacions d'aigua.
Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables, banys, aigües, serpents, etc., molt econòmics y forts.

ANTIGA "CASA ROMEU," DE DIBUIXOS Y BRODATS

S'ha mudat del carrer de la Canuda, cantonada a la Rambla dels Estudis, al mateix carrer de la Canuda, número 6.

RECORTS Derrera carlinada per Marian Vayreda

DE LA
Imprimeis personals sobre la darrera guerra carlina. Un volum, 10 rals, en totes las librerias de Barcelona. Se reaccion per correu certificat, enviant 3 pessetas a l'Administració d'aquest diari.

MOTORS DE GAS

usats, bons y baratos, se venen desde mil cavall de forsa, fins a 15 cavalls. La persona que'n necessita algun pot dirigir-se a F. P. CARRER DIFUTACIO, 218, 1^a.

Los partits polítics

Responant al article que, baix lo mateix titol que arxy, publicarem dias passats, l'illustre director del *Diario de Barcelona* publica l'últim diumenge un article contestat al nostre, fentnos un honor, que agraïm tan més de cor, quan cap dret teníem a esperar-lo. No hem de repetir lo que respecte la personalitat del senyor Mané y Flaquer diguerem ja l'últim dia. Ategrém solament que mentres Deu conservi los sentiments que desde nostra infantesa un pare sever y una mare piadosa posaren en nosaltres, pot tenir la seguretat lo senyor Mané de trobar sempre, y podem dir lo mateix de tots, quants escribim desde las planas de La Veu de Catalunya, no ja sols aquella cortesia que lo senyor Mané demana, sinó lo respecte y fins veneració a quel senyor Mané y Flaquer tant com ningú, té dret, entre tots los escriptors de nostra terra.

Lo senyor Mané, en son segon article sobre'ls partits polítics, aclara lo dit per ell en lo primer: y en veritat, que tota vegada que després de transcriure lo dit per nosaltres sobre la manera y lo perquè de la necessitat dels partits dintre la poble de regímen parlamentari, atgeix las següents paraules: *avís es exactament lo que volíem dir y creyem haver dit en nostre article.* Des apareix en gran part, si no del tot, nostre discordancia, al menos sobre lo que constituïa la tesis general del primer article del senyor Mané.

Això no obstant, y separatns ja de aquella tesis general, lo senyor Mané y Flaquer, en contra de lo dit per nosaltres, insisteix en afirmar l'existència dels partits polítics o sia de masses de ciutadans organitzades, disciplinades que ab obediencia passiva y ab confiança absoluta en son quefe intelligent, lo sequeixen sens discutir may sos plans, com a condició essencial del regímen representatiu. Per apoyar la seva afirmació adueix lo senyor Mané una sola classe d'arguments, los de caràcter histò-

rich, que per importancia que tinguessin, no podrien ser may decisius en la present qüestió, per senzill motiu de que la historia, apart de lo molt desigualada que moltes vegades resulta en nostres temps, no es, per si mateixa, element constitutiu de lo just y convenient, sinó simple manifestació de las diverses formes en que l'edat o la justícia s'ha manifestat en l'edat del temps.

Nos recorda lo senyor Mané la existencia dels *gambinos y oñacinos* a Vizcaya, la dels partits democrata y republicà als Estats Units, y la dels *whigs y tories* a Inglaterra; sobre tot lo que hi han moltes observacions a fer, moltíssimes més de las que poden desenvolupar-se en un article de periòdic. L'important és lo que aquins es possible, observarem al senyor Mané que los *gambinos y oñacinos*, qual historia després de la batalla de Munguia, en la que fou derrotat lo comte d'Harro, se presenta tan fosca com polch interessant, no mereixen lo nom de partits polítics sinó de bandos populars, puig sos movils eran las rivalitats personals y l'odis sempre petits de localitat, havent sigut son paper en la historia, molt més que lo de portar al poder las conquestes de la ciencia, que es lo fi que'l senyor Mané atribueix als partits polítics, lo d'ensangrentar y destruir las industrioses terres de Guipúzcoa.

Respecte los dos grans partits republicà y democrata dels Estats Units, que invoca'l senyor Mané, devém dir d'una part que no son partits polítics organitzats ni constituïts a la manera que de mania lo senyor Mané, y d'altra part que aquells partits, en lo que de tals tenen, ocasionen allí tants o més mals que'ls que a causa de sos partits surteixen molts pobles de la vella Europa. Té la federació del Nord d'América, entre altres qualitats de tot punt envejables, las de la joventut y riquesa, ab tota la inmensa serie de ventajias que aquestes portan. Això deslumbrà a molts, fent passar desapercobuts grans vicijs de regímen y constitució política d'aquells pobles, que si allí son menos sensibles degut al grau de riquesa y benestar material de que's disfruta, serian y son de tot punt terribles aplicats als païssos de l'antiga Europa. Es sabut que aquells dos grans partits, florexents y plens de vida, encara avuy son un obstent de la terrible plaga dels polítics que en

Bryce calcula allí en 200.000; com ho son també de que clara y sense amagar-sen proclamán los polítics nortamericans que tota mena de medis son licits pera obtenir lo triomf, principi que ells practican ab més franquesa, pero també ab menos escrupulositat, que cap altre poble del món; com ho son així mateix d'aquell egoisme de que'ls partits fan gala, proclamant obertament que los partits polítics no tenen ni han de tenir per fi lo general, sinó lo favorir los interessos particulars dels que en cada partit militan. Qui conta allí ab la protecció d'un dels partits, ho pot tot, qui ab aquella protecció no conta gayre be res pot. Apart d'això y ab una diferència gran, essencial, entre los partits polítics del Nord d'América, y lo del continent europeu, incluint los mateixos d'Inglaterra. Lo credo, lo programa, los principis, seus los que no's compren aquí a Europa, ni siquiera a Inglaterra, un partit polítich, no tenen gayre be gens ni mica d'importancia als Estats Units. Allí's partits no formulan programes ni credos tancats y definitos sino que donen cada una de sas batallas sobre la qüestió que apassiona de moment, tenint molt en compte la posició geogràfica de las forsas, situadas, las dels demòcrates y los dels republicans cap al Nord y Noreste.

Cap principi ni filosòfic, ni religiós, ni polítich, sinó una qüestió econòmica concreta va portar a Cleveland a la Presidencia, de la mateixa manera que una qüestió essencialment monetaria, la lluita entre l'or y la plata, fou la que portà a la Presidencia a Mac-Kinley.

Per últim, l'argument que fa'l senyor Mané y Flaquer dels partits polítics a Inglaterra, es lo de més valor, pero tampoch té la forsa decisiva que lo nostre respectable contradictori vol donarli. Las condicions del poble inglés, lo pais clàssich dels partits polítics, ofereix, segons lo senyor Mané ja proclama, condicions excepcionals que no concorre en tots los pobles y molt menos a Espanya. Allí, al revés de aquí, hi ha un poble dels que menos parla y dels que més estudia, pensa y treballa. Allí'l poble llegeix fins los periòdichs, pera instruir-se, y no com aquí per curiositat y fer brometa. Allí lo jove al sortir de l'escola n'ha tret d'ella lo bon gust y la ciencia necessaria pera comensar a aprendre; a diferencia de nostres batallers y del batallier francès, que creu saberlo tot al través d'un programa enciclopèdic. Allí, fins las classes populars tenen orgull en tenir una bona aristocràcia, y aquí las hi han ensenyat en aquest últim segle a aborir y odiar tot lo que signifiqui gerarquia o noblesa. L'inglés sap que si la riquesa pot obrir las portas de la gent, sols la educació pot consagrar al gentleman. Entre los partits inglesos dins de grans discussions veritat, regna sempre un alt esperit de tolerancia; y en Gladstone fou rebut a Liverpool de manera esplèndida per los tories, en plena lluita relativa al home *rule*; y aquí en Cánovas, si certesment rebut a Barcelona, fou horrorosament xinat y apedregat a Saragossa, Sevilla y Madrid, per quatre veritats, avuy més que may demostradas, que prenuencia en son discurs de Barcelona. Aquesta inmensa diferencia de temperaments, de costums y fins d'educació política del poble inglés, lluny d'avorrar, disminueix la forsa de l'argumentació del senyor Mané.

Mes, apart d'això, aquells dos grans partits inglesos estan ya avuy molt llunyans de ser lo que eran, quan en l'any 1641, tan celebrat per en Maquiavel, aparegué l'anomenat Parlament

llarg, prenent forma ordenada los dos grans partits de *whigs y tories*. Lo poble inglés, tan ben dotat de sentit practich, ha comprés que l'adveniment de forsas noves en la governació dels pobles no permet reduir lo problema polítich a termes tan senzills que puguin formular-se, ni menos tancar-se en cap número determinat de programes de tals o quals partits polítics, y així pot observarse com avuy a Inglaterra, entre las antigas representacions dels dos partits *whig y tory*, y trobem un dia los *unionistas*, un altre *ls radicales*, un altre *ls socialistes*, sempre *ls unionistas irlandesos*, un dia votant junts y un altre dia combatent. D'una coalició va viure l'últim ministeri Gladstone, y en una coalició s'apoya l'actual ministeri Salisbury.

NARCÍS PLÀ Y DENICE.

IDILI SOTA LA PLUJA

Malgrat lo pes de las dugas castellas que, penjadas una a cada braç, la embarrassavan bon xich, la Biela seguia carretera amunt, sense refrenar un moment sa marxa, pensant que abans de poch vindria la nit ab sas farfegues ombres... aquelles ombres que la omplian d'esglaia, fent córrer per tots los indrets de son cos, entre carni y pell, una mena de fúria, que anava fent intens, tan maraïosa com la que produïa en contacte ab hortigas. Y no era pas que'l fos de mena de poruga. Això pla! Justament tenia fama d'ésser la minyona més desoixida del poble: a la llum del dia no haguera reulat per l'home de més bralho. Mes, d'algun temps enà li succeïa que en vinent la fosca, ja estava esma-perduda, sorpresa per un sens fi de imatges que li giravoltaven dintre'l cervell: diablons y bruixots, follets y ànimes en pena, fantasmas y dimonis, tots los personatges sobrenaturals de la llegenda, anaven prenent estada en sa fantasia... Y ves, quin cas! tota aquells sers imaginaris los veyia com si fossin una cosa mateixa que's modificava a voluntat d'un ser inèdit. Però lo més estrany era que de totes las quimeras fòrjades per la imaginació popular no se n'havia sentit tan sols una al perill de dona. Semblava que las bruixas y las encantades y las gojias, no haguessin deixat en son esperit cap mena de rastre... A què era degut semblant desequilibri? N'hi proposa may esbrinarho ni tingué may conciencia de que existís. Lo que notava era que d'ensà que li succeïan aquelles coses, sentia de tant en tant unas fogueradas que invadían per un moment tot lo seu cos y la deixaven després acalorada, ensopida, com si sentís un gran lassament. A voltes semblava que n'hí entrés vergonya de tot allo, mes, rumiant una mica, acabava per conformarse... «Què podia ferhi ella? ves!... Altres cops, veient que qualsevol fútesa la estenoria, agafava una rabia que... eixia! s'hauria mort!»

Justament aquell cap-vespre, desde la sortida de la ciutat que no la deixaven las caborrias... «Se n'havia penedit més vegades d'haver trigat tant a empendre'l camí! Pro, refuada de que ja trobaria'l curro de ca'n Peyró, havia deixat passar temps, y fins a darrera hora, quan ja fosquejava y no's veyia per la ciutat, ningú del poble, rodà per plassas y carrers sense pensar en tornarsen...»

«La havia ben fòrjada aquell dia'l gran de ca'n Peyró! Ves qui podia pensar que no comparegués a mercat!» Com si tot se conjurés contra d'ella, així que va trobar-se a camp descobert, reparà que darrera Rocacorba s'alçava una nuvolada espessa y de color de plom, que anava pujant, pujant y extenent-se poch a poch, invadint lo cel de mica en mica.

«Bona fora que m'atrapés la pluja!» deya interiorment la minyona. Y agullonada per lo por d'una mulleina y més encara pel torment que li donaven los espectres, apretava'l pas fins a perdre'l bleix.

«Cits de mals esperits; la fressa de las fulles, remogudas pel vent, li semblavan vens amenssadoras de las endimoniadas lleçons; los pals del telègrafo, arrellenats en correcte formació a una vora del camí, ran per ella ls capçots que havien de donar la ordre d'aixafarla...»

«Ay! ja hi som,—exclamà tot d'una.

La llusor d'un llampech: la impressió d'una gota d'aigua que mullà son rostre, y'l soroll d'un tro, que ressonà al lluny, la feren tornar en sí, destruint tot lo món imaginari que li donava torment... Girà la vista enlayre; la nuvolada havia crescut y cobria gayrebé tot lo cel... Darrera aquella gota y aquell llampech y aquell tro, taren venint d'altres... La pluja devallà tot seguit en ruixada desfeta.

«Llavors pla'n fou de gros lo neguit de la noya! De primer entení quedà palplantada, emmenassant als núvols... «Reira!... Però revinguentse al instant, empenyé una carrera ràpida, vertiginosa, desenfrenada.

Al cap de poch que corria, li revingué la por... una por intensa que li feya sentir gemitos en lo soroll de l'aigua, sospirs d'angoixa en la remor del vent, clams d'ira en lo terratremol dels trons. Després, lo xapoteig que produïa sas propies peñadas batent la terra xopa del camí; lo xiblament de sas orellas; las batzegades de son cor y de son cervell, els sotracos dels obstacles que portava a tu per tu, desordenats, a la illació de que un escamot de dimonis la encalassava...

«Ja gayrebé regnavan las tenebras. No més de tant en tant, lo zigzeig d'un llampech las esqueixava, aclarint lo payatze un sol moment.

Quan això succeïa, arbres y matolls, margadenas y garrigas, las fitas y ls pilots de grava de la carretera, tot se banyava de llum entre rogenca y verdosa, tot prenía un ayre forestech que esgarriava a la Biela, fentli veyre arreu monstres y fantasmas.

De sobte, en un d'aquells instants, se quedà com sanch-glassada: ja no eran fantasmas y monstres lo que veyia, si no la tassa d'un home, que, pel mitj del camí, avençava corrent.

«Biela! Oh, Biela! Aquell crit la rebafà: y al extremen-diment de fret de la primera impressió, seguí una foguerada intensa, que la invadi tota.

«Tey!—cridà, reconeguent al gran de ca'n Peyró.

En un digne de pare-nostre foren ajuntats, caminant cap al poble de parrela.

«Tota m'has espantada,—feu ella, ab ven encar tremolosa.

«M'he restat mut, com si ruidés. Mes al cap d'una petita estona, comensà a galar.

«He passat pel devant de ca tou, ¿sabes?... Y no t'hi son vist... Lo teu pare parlava de venirse a cercar, pro la teva madastra no ho ha volgut... Jo que me'n vaig, agafat la manta y carretera alch dit... ¿Sabes Biela?... Y som pensat que ab la manta 'ns hi abrigaríem tots dos... y... ¿sabes?... Donchs venhoquí.

«Calla un instant, prengué ab rapidesa extraordinaria una de las castellas que duya la Biela, se la penjà a un bras y ab un habil moviment del que li quedava lliure, tirà al cim de la noya la meytat de la manta.

Després continuaren sa ruta, caminant depressa, molt depressa... Però a mesura que anavan avençant, llurs passos se feyan més calmosos y's sentian abdos com sugestionats per la remor de l'aigua... Anavan frech a frech, silenciosos, sense tenir conciencia de res... Sen alé, confonguentse sota'l dosser que's cobria, formava com una mena de bal humit y tebi que'ls emborratxava... La pluja anava en augment, los llampechs seguien lluint, los trons bramant.

cintura de la noya; sos ulls s'enterboliren... y a la música que produïa l'aigua demunt llurs caps, al topar ab la manta, s'hi barrejà la fressa d'un petó...

La llusor d'un llampech: la impressió d'una gota d'aigua que mullà son rostre, y'l soroll d'un tro, que ressonà al lluny, la feren tornar en sí, destruint tot lo món imaginari que li donava torment... Girà la vista enlayre; la nuvolada havia crescut y cobria gayrebé tot lo cel... Darrera aquella gota y aquell llampech y aquell tro, taren venint d'altres... La pluja devallà tot seguit en ruixada desfeta.

«Llavors pla'n fou de gros lo neguit de la noya! De primer entení quedà palplantada, emmenassant als núvols... «Reira!... Però revinguentse al instant, empenyé una carrera ràpida, vertiginosa, desenfrenada.

Al cap de poch que corria, li revingué la por... una por intensa que li feya sentir gemitos en lo soroll de l'aigua, sospirs d'angoixa en la remor del vent, clams d'ira en lo terratremol dels trons. Després, lo xapoteig que produïa sas propies peñadas batent la terra xopa del camí; lo xiblament de sas orellas; las batzegades de son cor y de son cervell, els sotracos dels obstacles que portava a tu per tu, desordenats, a la illació de que un escamot de dimonis la encalassava...

«Ja gayrebé regnavan las tenebras. No més de tant en tant, lo zigzeig d'un llampech las esqueixava, aclarint lo payatze un sol moment.

«Tota m'has espantada,—feu ella, ab ven encar tremolosa.

«M'he restat mut, com si ruidés. Mes al cap d'una petita estona, comensà a galar.

«He passat pel devant de ca tou, ¿sabes?... Y no t'hi son vist... Lo teu pare parlava de venirse a cercar, pro la teva madastra no ho ha volgut... Jo que me'n vaig, agafat la manta y carretera alch dit... ¿Sabes Biela?... Y som pensat que ab la manta 'ns hi abrigaríem tots dos... y... ¿sabes?... Donchs venhoquí.

«Calla un instant, prengué ab rapidesa extraordinaria una de las castellas que duya la Biela, se la penjà a un bras y ab un habil moviment del que li quedava lliure, tirà al cim de la noya la meytat de la manta.

Després continuaren sa ruta, caminant depressa, molt depressa... Però a mesura que anavan avençant, llurs passos se feyan més calmosos y's sentian abdos com sugestionats per la remor de l'aigua... Anavan frech a frech, silenciosos, sense tenir conciencia de res... Sen alé, confonguentse sota'l dosser que's cobria, formava com una mena de bal humit y tebi que'ls emborratxava... La pluja anava en augment, los llampechs seguien lluint, los trons bramant.

«Cits de mals esperits; la fressa de las fulles, remogudas pel vent, li semblavan vens amenssadoras de las endimoniadas lleçons; los pals del telègrafo, arrellenats en correcte formació a una vora del camí, ran per ella ls capçots que havien de donar la ordre d'aixafarla...»

«Ay! ja hi som,—exclamà tot d'una.

La llusor d'un llampech: la impressió d'una gota d'aigua que mullà son rostre, y'l soroll d'un tro, que ressonà al lluny, la feren tornar en sí, destruint tot lo món imaginari que li donava torment... Girà la vista enlayre; la nuvolada havia crescut y cobria gayrebé tot lo cel... Darrera aquella gota y aquell llampech y aquell tro, taren venint d'altres... La pluja devallà tot seguit en ruixada desfeta.

«Llavors pla'n fou de gros lo neguit de la noya! De primer entení quedà palplantada, emmenassant als núvols... «Reira!... Però revinguentse al instant, empenyé una carrera ràpida, vertiginosa, desenfrenada.

Al cap de poch que corria, li revingué la por... una por intensa que li feya sentir gemitos en lo soroll de l'aigua, sospirs d'angoixa en la remor del vent, clams d'ira en lo terratremol dels trons. Després, lo xapoteig que produïa sas propies peñadas batent la terra xopa del camí; lo xiblament de sas orellas; las batzegades de son cor y de son cervell, els sotracos dels obstacles que portava a tu per tu, desordenats, a la illació de que un escamot de dimonis la encalassava...

«Ja gayrebé regnavan las tenebras. No més de tant en tant, lo zigzeig d'un llampech las esqueixava, aclarint lo payatze un sol moment.

«Tota m'has espantada,—feu ella, ab ven encar tremolosa.

«M'he restat mut, com si ruidés. Mes al cap d'una petita estona, comensà a galar.

«He passat pel devant de ca tou, ¿sabes?... Y no t'hi son vist... Lo teu pare parlava de venirse a cercar, pro la teva madastra no ho ha volgut... Jo que me'n vaig, agafat la manta y carretera alch dit... ¿Sabes Biela?... Y som pensat que ab la manta 'ns hi abrigaríem tots dos... y... ¿sabes?... Donchs venhoquí.

«Calla un instant, prengué ab rapidesa extraordinaria una de las castellas que duya la Biela, se la penjà a un bras y ab un habil moviment del que li quedava lliure, tirà al cim de la noya la meytat de la manta.

Després continuaren sa ruta, caminant depressa, molt depressa... Però a mesura que anavan avençant, llurs passos se feyan més calmosos y's sentian abdos com sugestionats per la remor de l'aigua... Anavan frech a frech, silenciosos, sense tenir conciencia de res... Sen alé, confonguentse sota'l dosser que's cobria, formava com una mena de bal humit y tebi que'ls emborratxava... La pluja anava en augment, los llampechs seguien lluint, los trons bramant.

«Cits de mals esperits; la fressa de las fulles, remogudas pel vent, li semblavan vens amenssadoras de las endimoniadas lleçons; los pals del telègrafo, arrellenats en correcte formació a una vora del camí, ran per ella ls capçots que havien de donar la ordre d'aixafarla...»

«Ay! ja hi som,—exclamà tot d'una.

Lo general Polavieja

Diu El Heraldo:
No es cert, segons nostres informes, que el general Polavieja pensi presentar-se a candidatura per al càrrec de governador electiu, ni que hagi fet treballs preparatoris per a aconseguir una senadria vitalicia.

Afegeix després que els amics de Polavieja diuen que aquest may s'ha preocupat d'obtenir cap representació parlamentaria obtinguda pels medis tant comuns a Espanya.

Lo tractat de pau.—Las Cortes

Lo Govern segueix en la creencia de que el pròxim dil·lus serà aprovat lo tractat de pau al Senat de Washington. Per lo tant se creu que per tota la setmana vinent se publicarà el Decret per a la convocatòria de las Cortes.

Autoritat lo senyor Sagasta para fixar la fetxa de la obertura de las Cambrades, sembla segur que s'acordarà que la primera sessió tingui lloch lo dil·lus del 27 del actual.

Lo Duch de Tetuán

Lo Duch de Tetuán, referint-se a certes notícies propagades per la premsa, ha dit que es en absolut inexacte que Mr. Woodford hagués sollicitat lo relleu de Weyler en son mandu a Cuba i que per lo tant no tenia de fer cap manifestació sobre aquest punt.

Conferències

Los senyors Sagasta y Montero Ríos han tingut una llarga conferència.

Se suposa que han parlat de la fetxa de la convocatòria de las Cortes y de la conducta que ha de seguir la mesa del Senat ab motiu del debat que plantejarà el Conde de las Almenas a propòsit de la guerra.

També ha conferenciat ab lo senyor Sagasta lo ministre d'Estat ab motiu de la terminació del "Libre Roig", que en breu se publicarà y repartirà.

Finalment ha conferenciat ab lo senyor Sagasta lo senyor López y Puigerver.

Lo pròxim Consell

Demà, a las quatre, probablement se celebrarà Consell de Ministres.

"Pegote"

Ha mort en lo manicomi del Dr. Ezquerdo el picador "Pegote", que pertanyia a la quadrilla del "Guerriro".

Demà serà conduït son cadavre a Còrdoa.

De Nova York

De Nova York comuniquen que'l Sun publica un despaig de Manila, dihent que els individus filipins de la comissió aixta demanaren als americans que elsessin tornades las embarcacions menors que els havien sigut apresades.

Lo comandor Dewey ya negarà a semblant petició, alegant que podrien servir pera fer lo contrabando d'armes y municions.

També comuniquen de Nova York, que la Cambra de Correns s'ha dirigit al Senat en petició de que sigui prompte aprovat lo tractat de pau a Espanya per considerarlo beneficiós als interessos del país.

Misteri

El Secolo, de Milán, publica un despaig de Belgrado donant compte de que a dos dies que ha desaparegut Ovreovich, fill del Rey Milán.

La policia abriga temors de que's tracti d'un crim perpetrat ab fins polítics.

Escàndol imperial

El Matin de París, ab lo títol de "Escàndol imperial", inserta una carta de un metge austriach donant detalls de la manera com ha sigut perseguida y maltractada la princesa de Coburgo, que a dos anys abandonà el talem conjugal per escapar ab un aymant, refugiándose a Abram (Austria) ahont vivia en un petit hotel.

Diu que en 12 de maig últim, sis homes, entre quins s'hi comptava'l quefe superior de policia, penetraren en lo hotel, detenant a la princesa.

En un tren especial fou conduïda a Viena, essent tancada en una casa de joies, en la que fou instalada en una cambra bastant ordinaria, ab mobles molt deteriorats, y prenent extraordinàries precaucions, donchs quedà guardada per fortes reixes y portas de ferro.

Perseguida com a joia, en novembre fou traslladada a un establiment hidroterapich, ahont a cop de banyes y dutxas tractaven de curarli la bojeria, que no tenia.

Acaba sa carta l'esmentat metge austriach dihent que la princesa compta ab amichs decidits que no cessaran fins y tant que la opinió pública hagi pogut fer justicia en aquest assumpt.

Arton denuncià davant dels Tribunals a aquesta princesa, acusantla de haver tingut participació en un robo, comés a Niza, per valor de 25.000 francs y varias alhajas de bastant preu.

Demà tindrà lloch davant dels Tribunals de Niza la vista d'aquesta causa.

Los presoners de Filipinas

Madrid, 4, 12:30 mat.

Lo ministre d'Ultramar se proposa publicar tots los telegramas que s'han creuat ab lo general Ríos sobre lo assumpt de la llibertat dels presoners espanyols a Filipinas.

La primera noticia referent a las gestions que's practicaven pera lo dit objecte, la comunicà en Ríos lo 9 de desembre últim, no sabentes ja res del particular fins lo dia dos de janer pròxim passat, en quina fetxa l'interrogà lo govern.

Després vingué lo telegrama del 23 del dit mes notificant la llibertat dels presoners civils y afegint que'l restat dels frares y dels militars, presentava algun inconvenient.

Embarch del darrer quefe

Madrid, 4, 1 mat.

Demà, diumenge, s'embarcarà a Centfochs, pera la Peninsula, lo general Giménez Castellano, últim representant de la soberania espanyola a Cuba. Sembla que al despedir-lo se li tocarà la "Marcha real".

Més dels espanyols llibertats

Madrid, 4, 1:25 mat.

Un despaig rebut del general Ríos diu que's presoners espanyols llibertats, se li presentaren en seccions y en un estat molt deplorable, socorrentos ab alguns pagas.

Afegeix que quedarán a Filipinas alguns tres mil homes pera repatriar, que no ve obligat a ferho lo Govern yanqui. Los repatriaràn dos trasatlàntics que estan allí a la seva disposició.

Fent "dissapte, administratiu"

Madrid, 4, 1:55 mat.

En Romero Girón ha reunit aquesta tarde a tots los quefes d'administració del ministeri d'Ultramar, excepte quatre, comunicantlosi que havien acabat la feyna. Se despediren d'ell ab frases carinyosas.

Com son tots personas protegidas per gent de bon pel, se creu que l'Estat sempre atent ab qu'il serveix be, no deixarà passar gaires dies sens aprofitar sos rellevants serveys administratius.

La Reforma, a tractar lo mateix assumpt que l'article de fondo de El Liberal y's burla de'n Sagasta y dels qui continen en la seva política, perque resulten enganyats, pot dir-se, pel sistema del cartutxo de perdigons.

Pera La Reforma tot lo món ha fracassat excepte lo general Primo de Rivera, lo seu inspirador.

La Reforma no ho diu així clarament, pero ho dona a entendre.

En altre lloch diu que molt aviat lo govern acordarà la concessió d'una important recompensa al general Ríos pera premiarli lo que va fer a l'lo-ly y las gestions que ha practicat y practica pera obtenir la llibertat dels presoners espanyols.

"El Tiempo,"

Contestant al Correo, diu que'l partit conservador no aspira a modificar poch ni molt lo establert en la constitució del Estat.

Lo partit conservador, diu, respectarà y complirà l'article 11 de la Constitució, essencial a la vida dels Estats moderns.

No es reaccionari, si no que practica el mateix conservador, es molt més liberal que'l partit fusionista.

"El Imparcial,"

Títula son article de fondo: "Excavación de cienientos."

Diu que està be que una vegada per sempre se senyalin tota la serie d'exclusivismes, immoralitats e injusticias que més han contribuït a emmalaltir la vida d'Espanya, y que es necessari lo concurs de totas las forses útils pera atacar las cosas que més mal han fet, y buscar y aplicar lo remey més eficaç.

Dirigitas a tots los espanyols de bona voluntat, los hi demana que fixin la seva atenció en aquelles ratllas y que tinguin en compte aquestos fets; que's tracta no d'omplir espay si no de promoure una deliberació pera seguir la marxa iniciada ja per altres elements, com las Cambras de Comerç, ànch moderns.

L'etern agitador

Paris 4, 11 mat.

Procedent de Nissa arribà a la tarde d'ahir a Marsella l'etern agitador Enrich Rochefort, provocant la seva arribada manifestacions de distintes tendències.

A conseqüència d'això, hi han hagut algunes col·lisions resultant dos ferits y realisant la policia moltes detencions de esbalotadors.

En Rochefort marxarà avuy cap a Argel.

Com allí està la qüestió antisemita més violent que a França, se creu que la seva arribada provocarà grans disturbis.

Per sa part, lo govern francès ha extremat las sevas midas, notificant ordres reservadas a las autoritats argelinas.

Recórrech d'un

impost a Filipinas

Paris 4, 11:50 mat.

Londres.—Lo Comité filipí de Hong Kong, ha senyalat entre altres causes del seu disgust envers los nort-americans, lo fet de que cobrin l'impost personal en quantitats que oscilan entre 5 y 100 pesos.

Durant l'administració espanyola lo mateix impost oscilava entre 5 y 37 pesos.

Lo rey Oscar a Espanya

L' "Herald," y's carlistas

Paris, 4, 3:12 tarde.

Lo rey Oscar de Suecia-Noruega, pués una temporada a Sant Sebastià.

The Herald, en sa edició de Paris, publica un article, ocupantse de l'agitació carlista a Espanya, a quina dona molta importància.

Aquestas declaracions han produït gran impressió.

La premsa madrilenya

"El Liberal,"

Parla del fracassat intent del senyor Sagasta pera la concentració de forses democráticas y escriu que'l president del Concell tot ho inutilitza tot ho mata al naixre.

No hi ha agut programa, idea, ni esperansa de que ell no hagi usat, abusat y fet fracassar en profit propi, pero sens utilitat pel país.

No ha portat fe ni intenció decidida en lloch, y sempre ha estat acompanyat de la fortuna.

Pero totas las cosas tenen fi.

"La Reforma,"

Dedica la seva "Crónica" a tractar lo mateix assumpt que l'article de fondo de El Liberal y's burla de'n Sagasta y dels qui continen en la seva política, perque resulten enganyats, pot dir-se, pel sistema del cartutxo de perdigons.

Pera La Reforma tot lo món ha fracassat excepte lo general Primo de Rivera, lo seu inspirador.

La Reforma no ho diu així clarament, pero ho dona a entendre.

En altre lloch diu que molt aviat lo govern acordarà la concessió d'una important recompensa al general Ríos pera premiarli lo que va fer a l'lo-ly y las gestions que ha practicat y practica pera obtenir la llibertat dels presoners espanyols.

"El Tiempo,"

Contestant al Correo, diu que'l partit conservador no aspira a modificar poch ni molt lo establert en la constitució del Estat.

Lo partit conservador, diu, respectarà y complirà l'article 11 de la Constitució, essencial a la vida dels Estats moderns.

No es reaccionari, si no que practica el mateix conservador, es molt més liberal que'l partit fusionista.

"El Imparcial,"

Títula son article de fondo: "Excavación de cienientos."

Diu que està be que una vegada per sempre se senyalin tota la serie d'exclusivismes, immoralitats e injusticias que més han contribuït a emmalaltir la vida d'Espanya, y que es necessari lo concurs de totas las forses útils pera atacar las cosas que més mal han fet, y buscar y aplicar lo remey més eficaç.

Dirigitas a tots los espanyols de bona voluntat, los hi demana que fixin la seva atenció en aquelles ratllas y que tinguin en compte aquestos fets; que's tracta no d'omplir espay si no de promoure una deliberació pera seguir la marxa iniciada ja per altres elements, com las Cambras de Comerç, ànch moderns.

L'etern agitador

Paris 4, 11 mat.

Procedent de Nissa arribà a la tarde d'ahir a Marsella l'etern agitador Enrich Rochefort, provocant la seva arribada manifestacions de distintes tendències.

A conseqüència d'això, hi han hagut algunes col·lisions resultant dos ferits y realisant la policia moltes detencions de esbalotadors.

En Rochefort marxarà avuy cap a Argel.

Com allí està la qüestió antisemita més violent que a França, se creu que la seva arribada provocarà grans disturbis.

Per sa part, lo govern francès ha extremat las sevas midas, notificant ordres reservadas a las autoritats argelinas.

Recórrech d'un

impost a Filipinas

Paris 4, 11:50 mat.

Londres.—Lo Comité filipí de Hong Kong, ha senyalat entre altres causes del seu disgust envers los nort-americans, lo fet de que cobrin l'impost personal en quantitats que oscilan entre 5 y 100 pesos.

Durant l'administració espanyola lo mateix impost oscilava entre 5 y 37 pesos.

Lo rey Oscar a Espanya

L' "Herald," y's carlistas

Paris, 4, 3:12 tarde.

Lo rey Oscar de Suecia-Noruega, pués una temporada a Sant Sebastià.

The Herald, en sa edició de Paris, publica un article, ocupantse de l'agitació carlista a Espanya, a quina dona molta importància.

Aquestas declaracions han produït gran impressió.

La premsa madrilenya

"El Liberal,"

Parla del fracassat intent del senyor Sagasta pera la concentració de forses democráticas y escriu que'l president del Concell tot ho inutilitza tot ho mata al naixre.

No hi ha agut programa, idea, ni esperansa de que ell no hagi usat, abusat y fet fracassar en profit propi, pero sens utilitat pel país.

No ha portat fe ni intenció decidida en lloch, y sempre ha estat acompanyat de la fortuna.

Pero totas las cosas tenen fi.

"La Reforma,"

Dedica la seva "Crónica" a tractar lo mateix assumpt que l'article de fondo de El Liberal y's burla de'n Sagasta y dels qui continen en la seva política, perque resulten enganyats, pot dir-se, pel sistema del cartutxo de perdigons.

Pera La Reforma tot lo món ha fracassat excepte lo general Primo de Rivera, lo seu inspirador.

La Reforma no ho diu així clarament, pero ho dona a entendre.

En altre lloch diu que molt aviat lo govern acordarà la concessió d'una important recompensa al general Ríos pera premiarli lo que va fer a l'lo-ly y las gestions que ha practicat y practica pera obtenir la llibertat dels presoners espanyols.

"El Tiempo,"

Contestant al Correo, diu que'l partit conservador no aspira a modificar poch ni molt lo establert en la constitució del Estat.

Lo partit conservador, diu, respectarà y complirà l'article 11 de la Constitució, essencial a la vida dels Estats moderns.

No es reaccionari, si no que practica el mateix conservador, es molt més liberal que'l partit fusionista.

"El Imparcial,"

Títula son article de fondo: "Excavación de cienientos."

Diu que està be que una vegada per sempre se senyalin tota la serie d'exclusivismes, immoralitats e injusticias que més han contribuït a emmalaltir la vida d'Espanya, y que es necessari lo concurs de totas las forses útils pera atacar las cosas que més mal han fet, y buscar y aplicar lo remey més eficaç.

Dirigitas a tots los espanyols de bona voluntat, los hi demana que fixin la seva atenció en aquelles ratllas y que tinguin en compte aquestos fets; que's tracta no d'omplir espay si no de promoure una deliberació pera seguir la marxa iniciada ja per altres elements, com las Cambras de Comerç, ànch moderns.

L'etern agitador

Paris 4, 11 mat.

Procedent de Nissa arribà a la tarde d'ahir a Marsella l'etern agitador Enrich Rochefort, provocant la seva arribada manifestacions de distintes tendències.

A conseqüència d'això, hi han hagut algunes col·lisions resultant dos ferits y realisant la policia moltes detencions de esbalotadors.

En Rochefort marxarà avuy cap a Argel.

Com allí està la qüestió antisemita més violent que a França, se creu que la seva arribada provocarà grans disturbis.

Per sa part, lo govern francès ha extremat las sevas midas, notificant ordres reservadas a las autoritats argelinas.

de poder arribar a la reconstitució o regeneració de la patria.

Despaig ab la Reyna

Lo que diu lo senyor Sagasta

Lo senyor Sagasta ha estat avuy al Palau pera despatxar, com de costum, ab la Reyna.

Al sortir ha dit a ne's periodistas que l'esperavan, que aquesta tarde se celebraria Consell de ministres baix la seva presidencia.

Lo quefe del Govern ha negat lo que diuen alguns periódichs, entre ells El Liberal, respecte del senyor Larroca.

Ha dit terminantment que'l governador civil de Barcelona no ha pres possessió de son càrrech d'inspector d'Instrucció pública.

Lo senyor Sagasta ha posat a la real sanció varia decrets resolvent competencies entre autoritats governativas y judiciales.

Disgustos en la Escuela superior de Guerra

Confirmant rumors que van circular ahir, diu un periódich que a conseqüència de disgustos de caràcter purament acadèmic, los alumnos de segon any de la Escuela superior de Guerra han demanat la separació d'aquest Centre y incorporació a sos respectius Coscos.

Causa per assassinat

S'han senyalat los dias 13, 14 y 15 del propi vinent mes de mars pera celebrarse la vista en judici oral y públich de la causa instruida en lo Juzgat de Torrelaguna, pera haver assassinat al senyor Garcia Minuesa, quatre parents seus, que son los que figuran com a processats. Lo fiscal demana pera tots quatre la pena de mort.

Retorn a l'apassat

Lo general Polavieja que encara es a Sevilla, ha allargat lo seu retorn a Madrid, fins lo dimecres de la setmana entrant.

Comunicació restablerta

Segons un anunci oficial ha quedat restablerta la comunicació telegràfica entre Algeciras y Ceuta.

Buscant una solució

Lo ministre de la Governació visitarà aquesta tarde los Hospitals de Jesús, de Sant Joan de Den, de la Princesa y dels Incurables, pera solucionar lo problema que ha plantejat la molta afluència de malalts y lo poch puesto pera acondicionarlos degudament.

Repartició del "Libro Rojo"

Es indiscutible que'l "Libro Rojo" se repartirà als diputats y senadors los primers dias de la setmana entrant.

Malalt grave

Està gravíssim lo tinent d'artilleria que va caure d'un palco entrassol del teatre de la Comedia.

Conflicte solucionat

Diuen del Ferrol que s'ha calmat la excitació que hi havia entre los treballadors del arsenal que no tenien feyna.

Han contribuït molt a obtenir això ha resultat las gestions que ab bon exit ha fet lo senador liberal senyor Becerra.

Las potencias europeas en lo Cairo.

Segons telegrama de Londres los representants de las potencias europeas en lo Cairo han arribat a un acord pera prorogar los tribunals mixtes per un any més.

Contra 'l joch

Telegrama desde Berlin que's redactarà un projecte de ley pera reprimir lo joch y prohibint als militars que concorrin als punts ahont se jugin.

Temporals a l'Estret

Madrid 4, 11:55 mat.

Telegrama de Cádiz que han passat l'Estret de Gibraltar dos barcos ab averias.

Han entrat també a n'aquell port varias embarcacions ab danys en lo carregament.

Giménez Castellanos

Madrid 4, 12:7 tarde.

A pesar de lo que diuen los periódichs respecte del regres del general Jimenez Castellanos, no hi ha cap noticia oficial ni oficiosa de la seva próxima sortida de Centfochs.

COTONS

	Tanca mercat	Oclausura anterior	Alsa	Baixa
3 Febrer 1899.				
NOVA YORK	Disponible	6 5/16	6 3/8	1 1/16
NOVA ORLEANS	Disponible	5 3/4	5 1/4	—
Arribes en los ports de la Estats Units lo dia 6 febrer.				
en igual fetxa de l'any passat				
3 Febrer 1899.				
LIVERPOOL	Disponible	8 9/32	8 1/2	—
4 Febrer 1899, a las 10:20 mat.				
LIVERPOOL	Futurs, Febr. Mars	8 11/16	8 1/2	1 1/16

BARCELONA, 4 FEBRER 1899

Preus en plassa un xich més baixos a causa de la baixa dels mercats d'Amèrica y Liverpool.

Son esperats d'un moment a l'altre los vapors "Coniscliffe", procedent de Savannah, y lo "Agostor", de Nova Orleans.

Los barcos que s'enfonzan

Madrid, 4, 12:40 tarde.

Diuen del Ferrol, que la corbeta de guerra "Concordia", que estava varada prop dels artilers de La Graña, s'ha enfonsat per complet.

Pròxim desembarch

Madrid, 4, 1:05 tarde.

Lo vapor "Catalina", que procedent de Cuba ha arribat a Cádiz, seguirà son viatge a Barcelona, ahont desembarcarà 75 passatgers.

Sistema regenerador

Emploes per partida doble

Madrid, 4, 1:25 tarde.

Diu El Liberal que es inexacte que se hagi concedit al senyor Larroca la quarta prerroga para pendre possessió del seu càrrech d'Inspector d'Instrucció pública, donchs ja ha passat la fetxa de fer efectiva l'esmentada possessió. Afegeix lo dit periódich que es molt possible que això no's consideri obstacle pera que pugui continuar desampenyant lo govern civil d'aquella provincia.

Un desembarch y una alegría

Madrid 4, 1:50 tarde.

Procedent de Centfochs ha fondejat a Cádiz lo vapor fletat "Lago Montorio", que conduïx al seu bordo lo batalló d'Alava y numerosos passatges.

Demà's llicenciaràn totes las forses que han aplegat recentment en aquesta capital.

Tocat per un llamp

Madrid 4, 2 tarde.

A Los Barrios, poble de la provincia de Sevilla, durant un temporal caygué un llamp sobre l'edifici "Caridad", mantant al yehi Joan González, y destruant part de la casa.

80.000 tagals en armas

Madrid 4, 2:16 tarde.

Telegrama de San Francisco de California que ha arribat allí lo consell de Belgie a Manila, y ha manifestat haverhi sobre las armas 80.000 tagals.

Crep lo consell esmentat, que en cas de conflicte entre tagals y americans, lo resultat seria desastros per los yanquis.

Més regeneracions

Madrid 4, 2:45 tarde.

El Heroldio publicarà aquesta nit un article senyalant los graves danys que's fan contra la Diputació provincial de Madrid, en lo folletto que firma y publica l'ex-empleat d'aquell centre, senyor Mayron.

La índole de las denuncias farà que s'aixequi contra la Diputació gran polsagura, y sigui objecte, per molt temps l'escàndol denunciat, y'l tema de totes las conversacions.

En lo Consell de

Guerra y Marina

Madrid, 4, 3 tarde.

S'ha admes la dimissió del tinent general don Lluís Cubas, membre del Consell de Guerra y Marina, nombrant-se en son lloch un militar d'igual categoria.

Lo general Cubas siguié l'únich dels generals que en dit Consell votà que no hi havia lloch a la presó del contraalmirall Montojo.

CARBONS

Facilitat per la casa Almirall

Cardiff:

Lockets granat 24 chellas c. a. f.

Idem menut 18 3/4

Newcastle 19 3/4

Bolsa de Madrid

Madrid, 4, 3:40 t. (Urgent).

(Facilitat per la casa Marrans)

4 per 100 Interior contat 57:70

fi de mes 57:85

Exterior	68:90
Deuda amortizable	68:00
Cubas 1899	53:00
Cubas 1890	47:20
Aduanas 5 per 100	91:15
Filipinas 6 per 100	67:00
Bonos Tesor	101:40
Banch Espanya	100:00
Tabacos	247:00
Cambi y Paris	29:85
Curs del Interior a Madrid: 57:20—35—50.	

Bolsa de Paris

Paris, 4, 2:15 tarde.

Exterior Espanyol 4 per 100 58:90

Renta francesa 3 per 100 102:85

Cubas 1899 53:00

Cubas 1890 47:20

F. C. Nord d'Espanya 21:1

F. C. M. Z. y Alcant 19:5

Cambi y Espanya 29:85

Bolsa de Londres

Exterior Espanyol 4 per 100 58:25

Curs del Exterior a Paris: 58:25—53—70—50

Curs del Exterior a Londres: 52:70 y 53:25.

Butlletí Bursatíl

